

[Statsministeren.]

Situation. Vi bøjer os for Kendsgerninger. Men forud at gøre Indrømmelser af Frygt for, at Folket ikke skulde følge et fornuftigt Raad, er der ingen Grund til.

Det ærede 10de Medlem for 2den Kreds brugte det Udtryk, at hvis Vælgerne stemmer for dette Grundlovsforslag, saa er det ikke, fordi de synes om det, saa er det af Partidisciplin, og fordi der ikke er mange i Folket, som kender Forslagets Indhold. Jeg synes unægtelig, at dette er en Fornærmelse mod Vælgerne, der ikke stemmer med den Berømmelse, som for et Øjeblik siden blev det ærede Medlem til Del. Det ærede Medlem mener altsaa virkelig, at danske Vælgere ikke kan skelne 35 fra 23. Tror det ærede Medlem, at det er undgaet Befolkningens Opmærksomhed, hvilken Rolle Landstinget har spillet gennem disse 24 Aar eller en Del af denne Periode? Tror det ærede Medlem virkelig, at det er undgaet den store, brede Befolknings Opmærksomhed, at Gang paa Gang har dette Landsting modsat sig Foranstaltninger, som Befolkningens Flertal havde udtalt sig for og givet Udtryk for Ønsket om ved Sættelsen af Folketinget? Nej, det ærede Medlem kan være ganske rolig. Det danske Folk er ikke Analfabeter; det kan godt kende Forskel paa den Tilstand, der har bestaaet, og den, der foreslaas indført ved det foreliggende Grundlovsforslag. I hvert Fald gaar jeg ud fra, at disse Ord af det ærede 10de Medlem for 2den Kreds i høj Grad vil medvirke til, at den Folkeafstemning, der skal finde Sted, nok skal komme til at gaa i den rigtige Retning.

Dette Landsting, som man satte ind i Forfatningen af 1915, var fra første Færd en Urimelighed, dets hele Valgmaade var en Urimelighed, Valgretsalderen 35 Aar var en Haan mod Befolkningen, Valgmaaden for de tingvalgte var et Udtryk for manglende Tillid til Vælgerne og et smaatskaaret Forsøg paa at skaffe sig lidt Fordele ved disse 8 Aars Forskel mellem Landstingets Udseende og Folketingsvalgenes Tilkendegivelse. Ved det nu foreliggende Forslag foretages der en Ændring paa det Punkt af Forfatningen, som i 1915 var det sorte Punkt, og der er jo mange andre end de, der dengang var misfornøjede med dette sorte Punkt, som siden har erkendt, at det Landsting og den Valgordning, som etableredes, var særdeles uheldige Bestanddele af Grundloven, og de har i Virkeligheden været til Skade baade for Konservative og for Venstre.

Tro endelig ikke, som sagt, at det er

gaaet sporløst hen over Befolkningen, hvilken Stilling Landstinget Gang paa Gang har indtaget, det Landsting, som man i 1915 i vide Kredse af Befolkningen var Modstander af. Man burde have foretaget den Ændring, der nu er Tale om, da vi reviderede Grundloven i 1920, men heller ikke da vilde man høre. Nu er Udviklingen skredet frem, og det kan næppe være rimeligt, at Danmark fortsat skulde leve under Fortidssystemer, under Resten af det System, som gik ud paa at sikre Konservatismen eller visse Former for Konservatisme en særegen beskyttet Plads i Forfatningen. Man gjorde for 24 Aar siden det store Skridt fra privilegeret Valgret til almindelig Valgret; det er blot Spørgsmaalet nu om Fjernelse af nogle Bestemmelser, som ikke passer til en frisindet Forfatning. Det er det, Afstemningen nu drejer sig om. Man bør ikke, hvis man vil holde paa Demokrati, have flere Vælgerklasser, og dansk Ungdom er ikke ringere end svensk og norsk, og derfor kan man hverken bruge 35 eller 25 Aars Valgretsaldere i Danmark. Det forekommer mig, at der nu er Grund til at vise Tillid til Vælgerbefolkningen som Helhed. Nu bør det danske Folk ogsaa i sin Forfatning manifestere sit demokratiske Sindelag og derigennem sin Tillid til Folkestyret, og jeg anbefaler, at man stemmer for det foreliggende Forslag.

Hauch: Da jeg har haft Lejlighed til baade ved Sagens første Behandling og i Dag at fremføre de Synspunkter, som vi fra vort Partis Side mente det naturligt at fremføre ved denne Lejlighed, skal jeg ganske afstaa fra paa nærværende Tidspunkt at gaa ind i en Polemik i Anledning af de Udtalelser, der er fremsat. Jeg tvivler ikke om, at den ærede Ordfører for det konservative Mindretal med megen Glæde hørte den ærede radikale Ordførers Udvikling om, at man nu havde naaet det, som man i mange Aar havde kæmpet for.

Til den højtærede Statsminister har jeg ingen Bemærkninger at gøre ud over at konstatere, at den højtærede Statsminister, som han selv siger — og jeg har ikke Grund til at protestere derimod — tager Sagen med stor Ro og Overlegenhed — i denne Forbindelse ikke i ond Betydning — og endogsaa med stor Sindsro ser den Situation i Møde, at Vælgerbefolkningen ved Folkeafstemningen eventuelt kunde kassere det Lovværk, som den højtærede Statsminister sammen med Føreren for Det konservative Folkeparti i Folketinget har faaet lappet sammen. Den højtærede Stats-